

Brāļu Kaudzīšu klase "Kalna Kaibēnos"

Vecpiebalgas apvienības pārvalde īstenojusi Lauku atbalsta dienesta (LAD) atbalstīto projektu "Brāļu Kaudzīšu klase" Nr. 23-09-AL18-A019.2202-000001.

1929.gadā nodibinātais brāļu Reiņa un Matīsa Kaudzīšu piemiņas muzejs Vecpiebalgas "Kalna Kaibēnos" vienlaikus ir vecākais memoriālais muzejs Latvijā un 19.gs. 60.-70.gadu skolu vēstures piemineklis.

2023.gadā svinēta 155.gadadiena, kopš pēc valdības lēmuma Vecpiebalgas pagasta valde no Freidenfeldiem atpirktajos "Kalna Kaibēnos" atvēra vienu no pirmajām pagastskolām Latvijā. Kaibēnu kalnā skola pastāvēja no 1868. līdz 1882.gadam, kad iecienīto skolotāju, skolas bērnu labo zināšanu, kartības un disciplīnas - tātad skolas labās slavas un lielā skolēnu pieplūduma dēļ skolas ēka kļuva par mazu, un netālu tika uzcelta jaunā Ogrēnskola. 14 gadu laikā skolā mācījušies 1229 apkārtnes bērni.

Muzeja apkārtnē ir viegli iejusties 19.gs. gaisotnē, jo 19.gs. sākumā celto ēku komplekss saglabājis senatnīgo izskatu. Lai gan 19.-20.gs. mijā skolas ēka pārveidota atbilstoši skolotāju-rakstnieku un tad jau arī "Kalna Kaibēnu" īpašnieku gaumei un iespējām, skolas gars te ir dzīvs. Autentiskas piemiņas lietas, skolas un sadzīves

priekšmeti stāsta par rakstnieku dzīvi, pedagoģisko, sabiedrisko un literāro darbību. Muzeja krājumā saglabātās Kaudzīšu bijušo skolēnu atmiņas ļauj iztēloties, kā “glītošanas” procesi notika “Kalna Kaibēnos”. Tomēr skolas laiks muzeja piedāvājumā iekļauts visai maz.

Projekta īstenošana ļāvusi iekārtot klases telpu, lai tajā iedzīvinātu muzejpedagoģisko programmu “Brāļu Kaudzīšu klase”. Klase kā process veidota idejiski autentiska, atmiņās balstīta norise, bet klases telpa – kā bijušās klases istabas oriģināla atveids.

Lai atgrieztu kādreizējā “Kaibēnskolā” skolēnu (bērnu, jauniešu un pieaugušo) čalas un darbošanos gan klasē, gan brīvdzīvēs dārzā, tiks interpretēta skolas ikdiena, kāda tā varētu būt bijusi pirms 155 gadiem skolotāju Matīsa un Reiņa vadībā.

Kāda būs diena “Kaibēnskolā”, uzzināsiet “Kalna Kaibēnos”, piedaloties stundās un brīvdzīvēs. Par pirmo skolas dienu informēsīm, noteikti būs iepriekš jāpiesakās.

Projekta kopējās izmaksas ir 8 552,57 EUR, tai skaitā ELFLA finansējums 90 % jeb 7 697,31 EUR.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

